

JÄTTEET HYÖDYKSI JA KOMPOSTOINTI!

ON TÄRKEÄÄ MYÖS KOTIPUUTARHUREIDEN
MIETTÄÄ:

♥ MITEN PUUTARHAA HOITAA ?

♥ KUINKA PALJON JÄTETTÄ TULEE ?

♥ MITEN JA MIHIN NE HÄVITETÄÄN ?

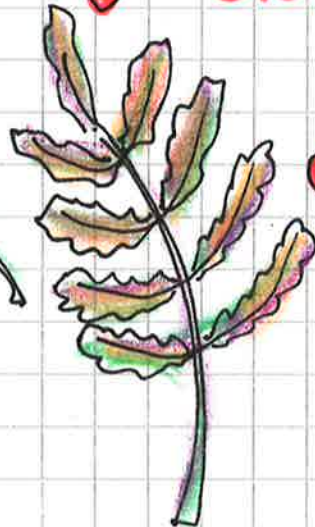
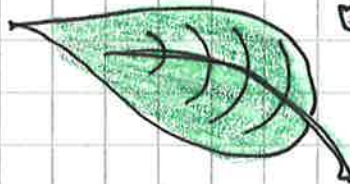
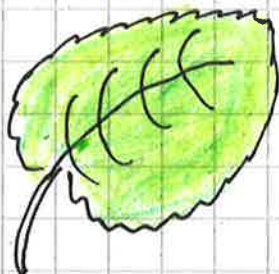
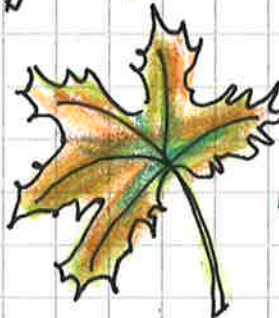
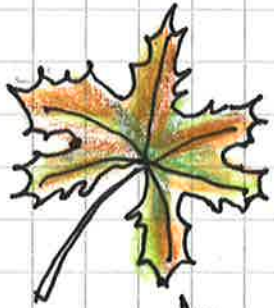
♥ KIERRÄTYS ON NYT MUOTIASIA JA
SE SOPII MYÖS PUUTARHAN HOITOON!

♥ ON EKOLOGISTA JA LUONTOA SÄÄSTÄVÄÄ
MIETTÄÄ JÄTTEIDEN HYÖDYNTÄMISTÄ
JA KOMPOSTOINTIA.

♥ JÄTTEIDEN HYÖDYNTÄMISESSÄ ON
↓ KYSYMYS MYÖS

♥ LUONNONMUKAISESTA PUUTARHAN
HOIDOSTA

♥ JA TALOUDELLISTEN ASIOIDEN
HUOMIOON OTTAMISTA!

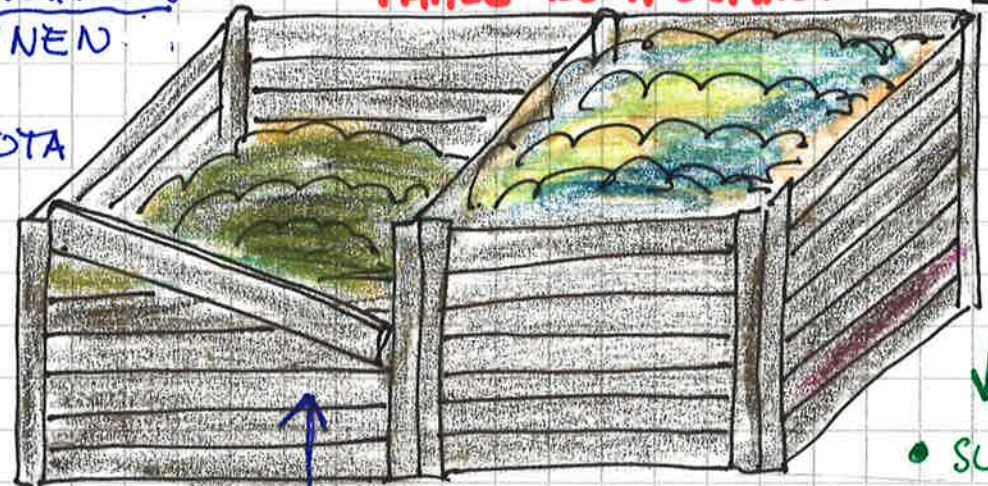

NÄMÄ OHJEET ON TARKOITETTU PUUTARHAJÄTEKOMPOSTILLE
EI RUUAN JÄTTEILLE!

KOMPOSTIKEHIKKO PUUTARHAJÄTTEELLE

PUUTARHAN JÄTTEILLE
VOI MYÖS OSTAA
N. KUUTION KOKOISEN
RAUTAVERKKO ELEMENTTISEN
KOMPOSTIKEHIKON

JOS LAITAT KOMPOSTIIN KEITTIÖJÄTETTÄ,
SE ON OLTAVA TERÄSVERKOLLA SUOJATTU SIDOITA
JA POHJASTA JA KANSI TIIVIS, ETTEI ELÄIMET
PÄÄSE KOMPOSTIIN!

- ON EDULLINEN
- KESTÄVÄ
- HELppo Koota
- JA SIIRTÄÄ

• KASA-TAI
AUMA KOM-
POSTI SOPII
MYÖS PUU-
TARHAN
JÄTTEILLE

- IRROTETTAVA ETUSEINÄ AUTTAA JA
HELPOTTAA MULLAN SIIRTOA
- KOKO LAUTAKOMPOSTIN VOI TEHDÄ
HIRSIMÖKKI-IDEALLA, JOLLOIN SEN
VOI PURKAA JA Koota TARPEEN MUKAAN

KON KEHIKKO ON TÄPÄSI
ON HYVÄ PEITTÄÄ
KOMPOSTI

- KANNEWA
- KEVYHWÄ
- MATOWA
- TAI PAKSULLA KERROKSELLA
PUUWELTTÄ

- SUOJAA SATEELTA, JOLLOIN
RAVINTEET SÄILYVÄT
- KOMPOSTOITUMINEN EDISTYY
(PIDÄTTÄÄ LÄMPÖÄ)
- RIKKARUOHON SIEMENET
EIVÄT LENTELE

• VALMIS KOMPOSTI ON MULLAN TUOKSUISTA JA VALMISTA KÄYTETTÄVÄKSI
• PUOLIPALANUT KOMPOSTI KÄY KATTEEKSI, TAI VOI VIELÄ KYPSTYTTÄÄ

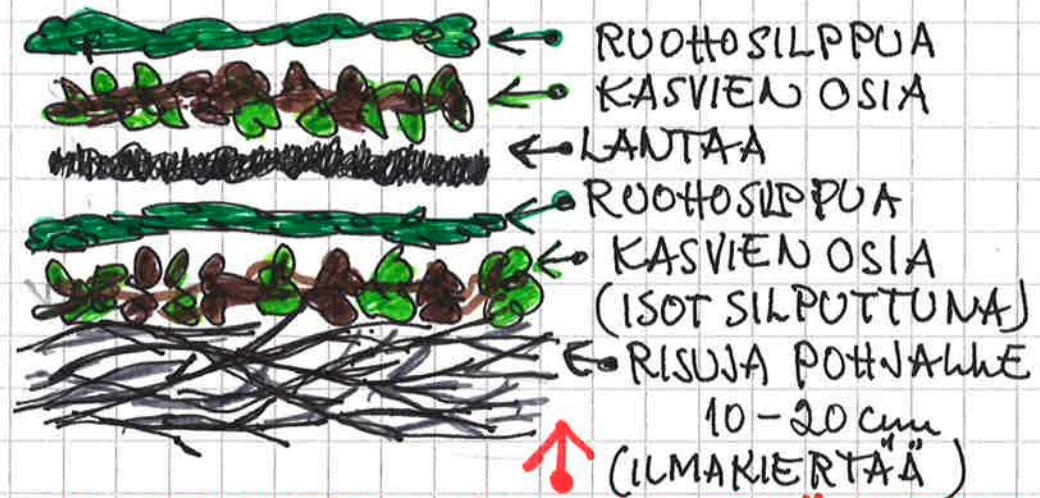
KOMPOSTIN PAIKKA ON

- VARJOINEN
- SUOJAINEN
- KATSEILTA SUOJASSA
- HELppo YHTEYS PUUTARHAAN JA KASVIMAAHAN
- ON TYÖSKENTELYTILAA (KÄÄNTÄMINEN, MUUNAN AJO)

LUAN MÄRKÄ KOMPOSTI MÄTÄNEE JA HAISEE

- TARVITSEE ILMAVUUTTA (RISUT, PERENNOJEN VARRET SILPOTTUNA)
- PEHMOPAPERIA, MUNAKENNOJA, SILPUTUT SANOMALEHDET TUOVAT ILMAVUUTTA JA IMEVÄI KOSTEUTTA
- LUAN KUIVA TARVITSEE KASTETTA JA TUOREITA KASVINOSIA.

- ## TÄMÄ TARHURI TEKEE NÄIN:
- ① KERAAN SPRSYLLÄ PUUTARHA-JÄTTEEN KOMPOSTIKEHKOIHIN, NIIN, ETTÄ SAAN SEN VALTAUVAN MÄÄRÄN JOHONKIN MAHTUMAAN.
 - ② KEVÄÄLLÄ KUN NE OVAT JO VÄHÄN

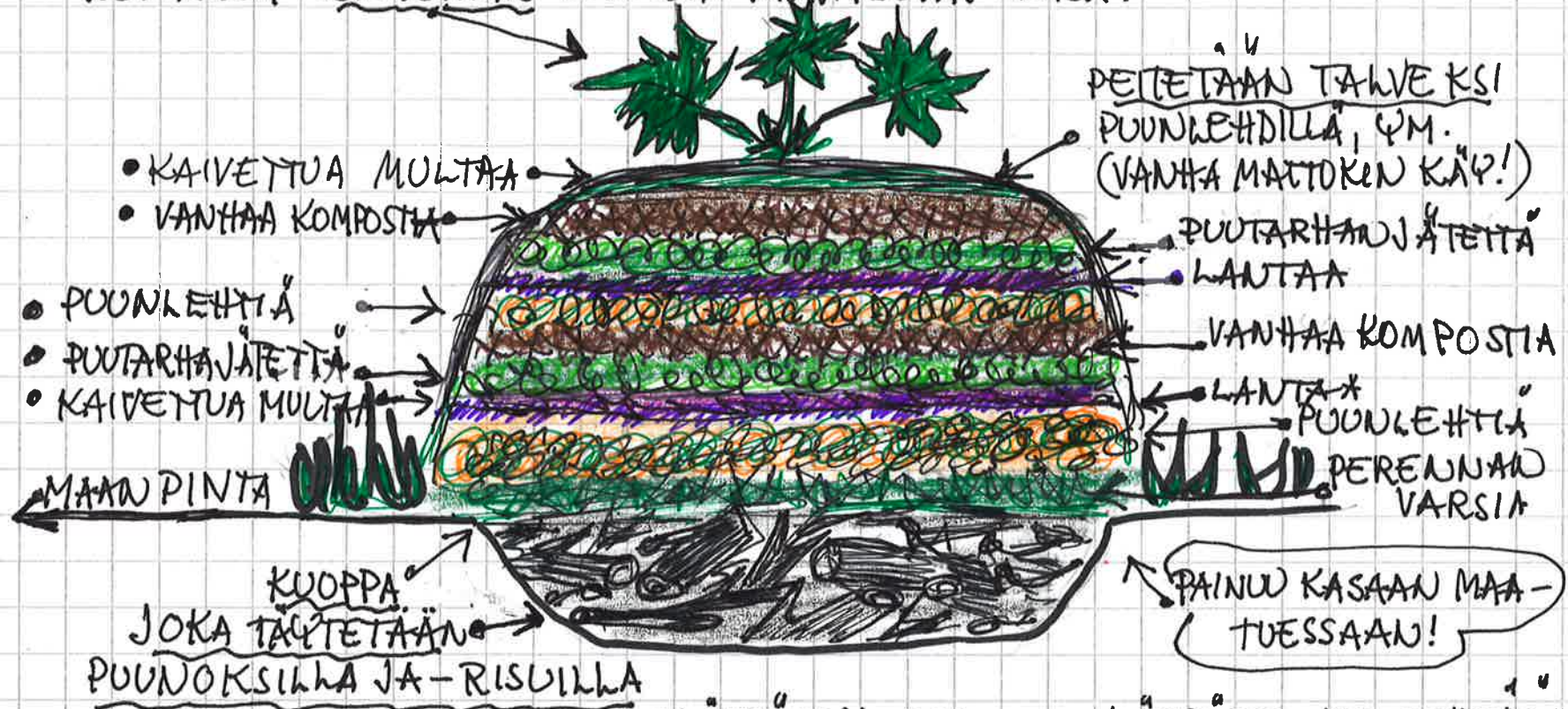

MAATUNEET KOKOAN YLLÄ OLEVAN OHJEEN MUKAAN OIKEAKSI KOMPOSTIKSI.

- ③ LOPPUKESÄSTÄ TAI SYKSYLLÄ SAATAN ISTUSTEN YHTEYDESSÄ TAI ARKOJEN KASVIEN JUURELLE LAITTA KATE-KOMPOSTIA
- ④ SEURAAVAN KEVÄÄN MULLA AJETAAN KASVEIKHE

AUMA, LÄMPÖKASA, LÄMPÖPENKKI

- KOSTAAN SYKSYLLÄ, JOLLOIN ON MATERIAALI PAHON JA MONENLAISTA!
- KEVÄÄLLÄ ISTUTETAAN LÄMPÖÄ TARVITSEVAT KASVIT

- AUMA PITÄÄ OLLA AINAKIN 1,5 mt LEVEÄ JA 1,2 mt KORKEA
- PITUUTTA VOI OLLA VAIKKA MONTA METRIÄ

- LÄMPÖKASA VOI OLLA NOIN KUUTIO (ELI METRIN KORKEA, LEVEÄ JA PITKÄ)

- LÄMPÖPENKKI TEHDÄÄN SAMOIN, MUTTA SE EI OLE KORKEA, VAAN MUISTUTTAA JUURIKASPENKKIÄ

KOMPOSTIMULTA PUUTARHURIN "SALAINEN ASE!"

- ✿ MAA PYSYV ELÄVÄNÄ JA MIKROBI-SEKÄ ELIÖIDIMINTA ON VILKASTA
- ✿ ON KIEROTALOUTTA PARHAIMMILLAAN
- ✿ KASVIT JA MAA PYSYV TERVEENÄ
- ✿ ERI KYPYSYYSASTEINEN KOMPOSTI RAVITSEE MAATA ERITAVALLA

RAAKA KOMPOSTI

- ✿ JÄTTEIDEN ALKUPERÄ EROTTU SELVÄSTI
- ✿ KÄY OHUENA KERROKSENA PUUIDEN JA PENSAIDEN JUURELLE
- ✿ EI ENÄÄ SYKSYKESÄSTÄ, SILLÄ RUNSA TYPPI HEIKENTÄÄ KASVIEN TALVEN KESTÄVYYTTÄ

PUOLIKYPSÄ KOMPOSTI

- ✿ JÄTTEIDEN ALKUPERÄÄ EI ENÄÄ TUNNISTA
- ✿ ALKUKESÄSTÄ KATTEEKSI RUNSAASTI RAVINTEITA TARVITSEVILLE KASVEILLE (TOMAATTI, KAALI, KURPITSA)
- ✿ SADONKORJUN JÄLKEEN KASVI MAALLE

KYPSÄ KOMPOSTI

- ✿ NÄYTTÄÄ JATUOKSUU MULLALLE
- ✿ MAATA PARANTAMANO KEVÄÄLLÄ JA SYKSYLLÄ KEVÄÄLLÄ RUUKKUISTUTUSTEN POHJALLE

- ✿ LEHTI-KOMPOSTI ON HYVÄÄ JA RAVITSEVAA KATETTA.
- ✿ RAAKA- JA PUOLIKYPSÄ KOMPOSTI ON HYVÄ LAITTA MAANPÄÄLLE (EI MUKKAO SISÄÄN), JOSSA SE JATKAA KYPYSYMISTÄ, EIKÄ VIE TYPPEÄ MAASTA
- ✿ LISÄMULTA ON AINA HYVÄ LISÄ PUUTARHAAN "EIKÄ MAKSA, KUIN VAIKAN", JOTA KOMPOSTOINTI AHEUYTTÄ!

"KÄYP" KATTEEKSI!"

LEHTISILPPU JA KARIKE

- PENSAIDEN JA PUIDEN JUURILLE
- KATTEEKSI KASVIMAALLE SYKSYLLÄ, EI PEITETÄ!

RUOHOSILPPU

- LANNOITTA
- PITÄÄ KOSTEUTTA
- ESTÄ RIKKARUOHOJA
- LISÄÄ PARI KERTAA KESÄSSÄ JA KASTELE!
- ANTAA ENERGIAA KOMPOSTILLE JA LÄMMITTÄÄ PÄÄLTÄ PÄIN

PIKKUKIVET

- PIINTA-
- SALAOJITUKSEEN
 - KAUNISTUKSEKSI
 - TARVISEE KATEALUSTAN

PUUTARHAJÄTE

- KASVISTEN VIHERLANNOITUKSEKSI SILPUYTONA KASVIEN JUURELLE. (EI SIEMEN TAIMIA)

OLKI

- HYVÄ MATERIAALI KATTEEKSI esim. MANSIKKAMAALLE JA KÄYTÄVILLE

OKSASILPPU

- PENSAIDEN JA PUIDEN JUURILLE KATEALUSTAN PÄÄLLE
- KULOTTAA TRAVINTEITA

JÄRVIRUOKO- SILPPU

- KULOTTAA MAASTA TYPPEÄ
- KATTEEKSI KÄYTÄVILLE ISOLLE PERENNOILLE JA KASVEILLE

KATE, HYVÄN KASVUN JALAJISUUS

- "HYVÄ PUUTARHURI KIERRÄTTÄÄ KAIKEN ELOPERÄISEN AINEKSEN PUUTARHASSA!" ADRIAN EVANS
- LUONNOSSA MAA ON AINA "KATETTU", JOS EI IHMINEN OLE TOIMILLAAN MUUTTANUT MAAN PINNAN RAKENNETTA!
- MAANPINTA UUDISTUU, KUN SILLE ANNETAAN RAVINTEITA VLHÄÄLTÄ PAIN
- MULTAPINNAN KATTAMINEN VÄHENTÄÄ KASTELUN TARVETTA JA RIKKARUHOJA.
- PIENELIÖSTÖ HYÖTYY JA MAAN RAKENNE PARANEE
- KATE VOI OLLA MITÄ TAHANSA ELOPERÄISTÄ MATERIAALIA
- KATE VOI OLLA KORISTEELLISTA (VÄRIKAS PUUNLASTUT, PIKKUKIVET, KAARNANPACAI KÄVYT YM.)
- PUUNLEHDET TULEVAT HYÖTYKÄYTTÖÖN, JOS ANNETAAN MAATUA NE
 - HARAVOIDAAN KASAAN = MULTAA
 - LAITETAAN PENSAIDEN JUURILLE
- PUUNLEHDET ASETTUNA RUOTHONLEIKKURILLA SILPUKSI, MAATUU HELPOMMIN JA EIVÄT LÄHDE HELPOSTI LENTOON.
- LISÄTTY LEHTIMASSA PARANTAA MYÖS KOVAA SAVIMAATA

TIILI-JA
SAVIRUUKU-
MURSKKE

- KÄYTTÄVIEN KATTEEKSI
- PENSAIDEN JA
PUIDEN JUURIKHE

RÄSYMÄYT

- KÄYTTÄVIEN SUOJAKSI
- PIRISTYKSEKSI, JOS
SOPII PUUTARHAN
TYYPIN
- VOI OLLA MYÖS
KOTILOIDEN PIILOPAIKKA!

SORA JA
HIEKKA

- KÄYTTÄVIHE
- KIVIKOPENKKIIN

KARTONKI JA
SANOMALEHDET

- SOPII AUKSKATTEEKSI
- JOS EI OLE MITÄÄN
PAINAVAA PÄÄKKÄ, NIIN
TUUN VIE
JA LINNUT NOSTELEVAT
SANOMALEHDOT JA PAHVIT,
KUN ETSIVÄT MATOJA!

KUORIKATE

- KÄYTTÄVIHE
- POUVIHE
- PENSAIDEN JA
PUIDEN JUURIKHE

HUOM!

MUOVIA JA
MUOVISIA KATE-
KANKAITA EI
ENÄÄ SUOSITELLA.
MAAHAN TULEE
MIKROMUOVIA
KULUMISESTA!

KOTIKONSTEIN TAUTEJA JA TUHOHYÖNTEISIÄ TORJUMAAN!

- TERVEET JA VAHVASTI KASAVAT KASVIT KESTÄVÄT TAUTEJA JA TUHOHYÖNTEISTEN HYÖKKÄYKSIÄ PAREMMIN!

ON HYVÄ KOKEILLA:

HOUKUTTELUA

- FENGOH, KORIANTERI, SIANKÄRSÄMÖ, KEHÄKUKAT, SAMETTIKUKAT YM.
- HOUKUTTELEVAT LIHANSYÖJIÄ MM. LEPPIKSIÄ, KUKKAKÄRPÄSIÄ YM.

HOUKUTUSKASVIT esim. KIINANKAAMU

- KAAKIMAAN REUNAMA TULEE SYÖDYKSI ENNEN MUITA KAALEJA (NOKKONEN esim. KOTIKOT)

KARKOITTAMISTA KASVEILLA

- SAMETTIKUKAT, KEHÄKUKAT, VOIMAKASTUOKSUISET YRTIT
- SOPIVAT KAIKKIEN KASVIEN KAVEREIKSI TORJUMAAN TUOKSULHAAN JA JUURIEN ERITTÄMÄÄN AINEILLAAN

SEKAVILJELYÄ
KASVIKSET JA KUKAT YHDESSÄ HARHAUTTAVAT ÖTÖKÖITÄ!

VILJELYKIERTO

- ERITWISESTI KASVIEN VILJELYKIERTO 1-3 VUODEN VÄLEIN EDESAUTTAA KASVIEN HYVINVOINTIA JA LISÄÄ MAAN ELÄVYYTTÄ!

"KOTIKEMISTIN"
TORJUNTA-AINEITA
PÄIVÄNKAKKARASTA, PIETARYRYSTÄ, NOKKOSESTA UUTETTU PÄIVÄNKAKKARASTA, HAJUINEN JA LAIMENNUTTU NUOS.

TERVEYSVESIÄ

NOKKOSESTA, TAI PURASRUOHOSTA SAA TERVEYTTÄ KASVILLE

- KANNELLINEN ASTIA
- PURASRUOHOON LEHTIÄ / KIVI
- VETTÄ / PAINOKSI
- HAUDUTETAAN MUUTAMA VIIKKO
- LAIMENNETAAN 1:10

RIKKAKASVEJA HYÖDYNTÄMÄÄN

PIETARYRYTTI

NOSTAA JUURIKHAAN
MAAPERÄSTÄ RUNSAASTI
KALIUMIA

SAVIMAAILMA KALUUMIA
ON YLEENSÄ PALJON,
KIVENNAISMAAT HYÖTYVÄT
LISÄ KALUUMISTA PARHAITEN

PIETARYRYTTI SISÄLTÄÄ TUJONIA,
JOTEN HYÖNTEISTENTORJUNNASSA
KÄPTETTÄVÄÄ KIDSTA KANNATTAA
KÄPITTÄÄ VARDEN!
VAROAIKA ON HYVÄ PITÄÄ
ENNEN SADONKORJUUTA!

PELTOKORTE

• SISÄLTÄÄ MONIA RAVINTEITA
ERITYISESTI HARVINAISTA
PITÄ!

- PII VAHUUSTAA KASUUSTOA
TAUDINAIHEUTTAJIA
VASTAAN "V"
VOIDAAN KÄPITTÄÄ
• LUOKSENA JA
• KATTEENA

PIHATAHTIMO eli

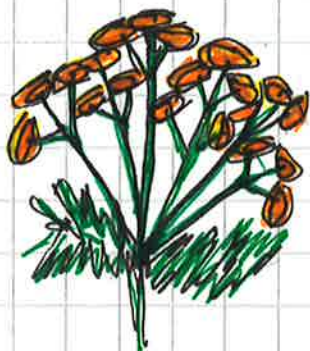
VESIHEINÄ

- VOI ANTTA KASUAK
KASVIEN VÄLEIHIN
KATTEENA
- KERRÄ MAAPERÄSTÄ
NITRAATTEJA
- SITOO KOSTEUTTA
- KUMPPANUUSKASUI
SALAATTILHE
JA PUNAJUURELLE
- SOPII MYÖS
SALAATTIAINEEKSI

VUOHENPUTKI

ARVOKKAAT VITAMIINIT JA HIVENAINEET
SOPIVAT HYÖTYKASVIEN RAVINTEIKSI

- TYPPIPITOINEN VIHHERKATE SOPII RAVINTEITA
PALJON TARVITSEVALLE KAALILHE,
KURPITSALHE JA VALKOSIPUNILHE!
- MUURET VERSOT SALAATTEIHIN, KASTIKKEIDEN
JA PESTON RAKA-AINEEKSI!

LUONNON RAVINNEPANKKI

- RUOHOSILPPU KATTEEKSI KASVIEN JUURELLE
- PALJON RAVINTEITA TARVITSEVAT KATETTA ANNEYTÄN USEAMMAN KERRAN KESÄSSÄ (SALAATILLE RIITTÄÄ KERRAN KESÄSSÄ!)

KASVIEN VITREÄT OSAT SILPUTTUNA

- RIKKARUOHOT
- VUOHENPUTKI
- VOIKUKAT
- NOKKOSET YM.

LOPPUKASVU KAUDELLA VOI MAAN KATTA

- KUVATUKKA HEINÄLLÄ
- OLVELLA
- PUIDEN LEHDILLÄ

- MAA MUHEVOITUU
- PIENELIÖT JAKSAA KULJETTA RAVINTEITA SOPIVIKSI
- MAA PYSYVÄ KUOHKEANA
- JA UUDISTUU
- VÄHENTÄÄ RIKKAKASVIEN KASVUA
- TASAA KOSTEUS JA
- LÄMPÖEROJA

NOKKOSLANNOITE
EI SOVI NITRAATTEJA
KERÄÄVILLE KASVEILLE
(PUNAJUURI, MANGOLDI,
PINAATTI JA SALAATTI)

ELÄVIÄ LANNOITEKASVEJA

- APILAT JA
- PALKOKASVIT KERÄÄVÄT TYYPPEÄ JUURINOSTYRÖIHIN JA LUOVUTTAVAT SITÄ KASVIEN KÄYTTÖÖN
- ELÄVÄT KATEKASVIT SOPIVAT KOOKKAIDEN KASVIEN JUURELLE TAI VIHERLANNOITTEEKSI JOKA SYKSYYLLÄ KÄÄNNETÄN MAAHAN

NOKKOSLANNOITE

- 10 LITRAA VETÄÄ
- n. 2 kg NOKKOSIA
- SEISOTETAAN 5 PÄIVÄÄ
- HAJU KERTOO LANNOITEVEDEN OLEVAN VALMIS
- LAIMENNETAAN 1:10

PUUNTUHKA HYÖDYKSI

ILMAINEN RAVUTSIJA JA KALKITSIJA!

- TUHKA NOSTAA MAAN PH-LUKUA
- HYVÄ LUKEMA USEIMMILLE KASVEILLE ON 6-6,5
- AUTTAA RAVINTEIDEN LIUKOISUUTA JA ON HYVÄ PIENELIÖSTÖN TOIMINNALLE

- RAVINTEITA RUNSAASTI KALSIOITA, KALIOITA, FOSFORIA, MANGNEESIOITA, SINKKIÄ
- MUTTA EI TYYPPIÄ
- MYÖS HIVEMAINEITA

- PUU PITÄÄ PALAALTA HAPEKKAASTI
- PARAS ON KUIVA LEHTIPUU

- RASKASMETALLIT OVAT VAARANA KERÄYTYÄ PUUNTUHKAAAN. (KADMIUMIA, LYHYÄ IELOHOPAA)

1. LEVITÄ TUHKA KALKINSUOSIJOILLE

- HYÖTY- JA KORISTEKASVEILLE
- NURMIKOLLE
- PENSAILLE JA HEDELMÄPUILLE

(EI HAPPAMAN MAAN KASVEILLE!)

2. LEVITÄ VUOSITTAIN MUUTAMA KOURALLINEN NELLÖTÄ KOHDEN JOS MAA TARVITSEE RUNSASTA KALKKITUSTA

- KÄYTTÄ KALKKIA
- ETTEI KERRY RASKASMETALLEJA
- PH VOI NOUSTA LIIAN KORKEAKSI

3. LÄNNÖITUSVAIKUTUS PARANEE KUN TUHKA MUOKATAAN MAAHAN

4. SAMAN AIKAAN EI LÄNNÖITTEITÄ, KOMPOSTIMULTAA, VERIJAUHON, LANTAA (KORKEASSA PH:SSA HALHTUU

5. SISÄLTÄÄ FOSFORIA AMMONIAKKIA.)

EISÄÄ PÄÄSTÄÄ VECISTÖIHIN REHEVOITTÄÄ !

HYÖDYNNÄ MONIMUOTOISUUTTA PUUTARHASSA

MONIMUOTOISESSA PUUTARHASSA KAIKILLA KASVEILLA

- ALUSKASVEISTA PENSAINIIN
- PUISTA KÖYNNÖKSIIN
- PERENNOISTA KASVIKSIIN

ON OMA PAIKKANSA JA TEHTÄVÄ
SAMOIN ELÄIMILLÄ JA ELIOILLÄ

- LINNUT, HYÖNTEISET
- NISÄKKÄÄT, PIENEHIÖT,
- MIKROBIT

HYÖDYLLISET, KUIN HAITALLISET
HAKEUTUVAT LUONTAISEEN
TASAPAINOON

KERROKSELLISESSA PUUTARHASSA

MAA PIDETÄÄN ELÄVÄNÄ

- HOIDETAAN LUONNONMUKAISESTI
- SADEVEDET KIERRÄTETÄÄN
- LANNOITETAAN KASVEJA
 - KIDTETTAVILLA LANTAVESILLÄ
 - KOMPOSTIMULLALLA
- JA MYRKKYJÄ EI KÄYTETÄ!

KOHOPENKKI

RAVINTEET JA LÄMPÖ VAPAUTUVAT
KASVIEN KÄYTTÖÖN PENKIN SISÄLTÄ
VOI TEHDÄ SUORAAN
NURMIKON PÄÄLLE

- POHJALHE SANOMALEHTIKERROS
- PUUTARHASTA KERÄTTYÄ
ELOPERÄISTÄ AINESTA
 - PUIDEN JA PENSAINEN LEHTIÄ
 - OKSASILPPUA
 - PUUTARHA KOMPOSTIA
 - RUOHOSILPPUA
 - OIKIA
 - NOKKOSIA YM. RIKKARUOHOJA

- LISÄTÄÄN SÄÄNNÖLLISESTI
KATEAINEKSIÄ
- KASVUALUSTAA EI TARVITSE
KÄÄNTÄÄ
- MAATUESSAAN KOHOPENKKI
MADALTUU
- RIKKARUHOJEN KASVU
HIDASTUU

KÄYTÄ HYVÄKSI
 (AURINKO, LÄMPÖ, VESI JA RAVINTEET!)

- LUONNONMUKAISISSA PUUTARHASSA ON OTETTU HUOMIOON NÄMÄ NELJÄ TÄRKEÄÄ TEKIJÄÄ
-

VALO
↓

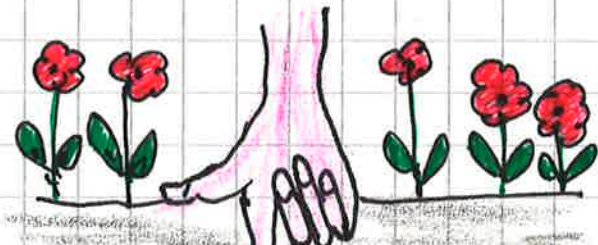
LÄMPÖ
↓

VESI
↓

RAVINTEET
↓
- PUUTARHAN KASVIT KANNATTAA KANTAA VÄHÄN VALO-OLosuhteiden mukaan NIITÄ EI PALJON VOI MUUTTAA
 - JOS ESIM. TALO VARJOSTAA SUUREMMAN OSAN PÄIVÄÄ PUUTARHAA, NIIN VAIKEA "U" SIELLÄ ON SAADA VIHITYMAAN JUURIKASVEJA JA KESÄKUKKIA
 - PUIDEN KAADOLLA VOI SAADA LISÄVALO, MUTTA SITÄ ON AINA HARKITTAVA TARKKAAN
 - HYVÄN SUUNNITTELUUN SAA AIKAISEKSI KASVEILLE SOPIVAT VALO-OLosuhteet.
 - TONTIN Sijainti RAKENTAA MIHLAISIA LÄMPÖOLosuhteita MUODOSTUU
 - RINNETONNI Ovat USEIN SUOJAISIA Matalat painanteiset tontit kylmiä ja hallan arkoja.
 - TONTIN SUOJAISTUKSILLA SAADAAN LÄMPÖÄ LISÄÄ JA TUULENSUOJA
 - KANNATTAA OTTAA TALTEEN SADEVEDET JA TILANTEEN MUKAAN MYÖS TALOUDEN "HARMAAT" VEDET
 - VEDEN TALTEEN MUKANA OTTO ON ILMAISTA VIEMÄRIIN! ENERGIAA, JOITA VOI HYÖDYNTÄÄ
 - ON TÄRKEITÄ KASVILLE OIKEA Aikaisuus LANNOITUKSESSA TÄRKEÄ, (ETTEI LANNOITTEET VALU VEDEN MUKANA)
 - OIKEA MÄÄRÄ! LIKA ON LIKAA!
 - VEDEN KERÄYSJÄRJESTELMÄN VOI TEHDÄ SADEVEDELLE JA KODIN HARMAILLE VESILLE!

KUIVA = LÄMMIN
TUNNUSTELE MAATA
AINAKIN SORMEN
SYVYDELTA!

KOSTEA = VIILEÄ

KYLMA VESI ON SHOKKI KASVEILLE!
 • PAHIMMOIKHAAN KASVU HIDASTUU
 • MUSTASSA SAUVISSA VESI LÄMPENEÄ NOPEASTI.

“SÄÄSTÄ VETTÄ NIIN SÄÄSTÄ LUONTOA JA ENERGIAA!”

KASVIEN KASTELUIDEITA!

KASTELE
ISTUTETTUJA

TAIMIA
ALUSTA
ALKAEN SÄÄNNÖLISESTI
 - MYÖHEMMIN VAIN TARVITTAESSA

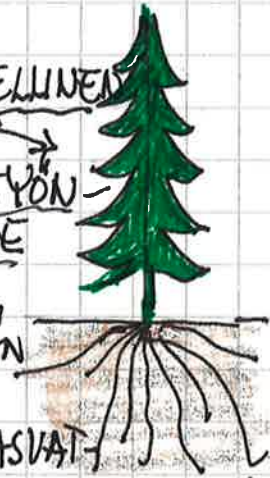
• PILVINEN SÄÄ, TAI
ALKAVA SÄDE ON
SOPIVAA KASTELU-
AIKAA!
 • AURINGOSSA VESI
HAIHTUU ILMAAN!

OHJAA VESI
MAAHAN

EI LEHDILLE (HARMAA HOME LISÄÄNTYÄ LEHDILLE KASTELUSA!)

• KERRALLA PERUSTEELLINEN
KASTELU →
SILLOIN JUURET TYÖN-
TYVÄT SYVÄLLE
MAAHAN!
 • USEASTI JA VÄHÄN
KASTEWA
SAA KASVIN KASVAT-
TAMAAN VAIN PINTAJUURIA!
 • KASVU HÄIRIINTYY
 • PUU EI SAATA PYSYÄ
PYSTYSSÄ.

RISUT JA OKSAT HYÖTYKÄYTTÖÖN!

OMASTA PUUTARHASTA LÖYTYY OKSIA JA RISUJA, JOITA VOI HYÖDYNTÄÄ

- KORISTEINA

- TUKINA

- AIDANTEENA

- HYÖNTEISTEN ASUMUKSINA

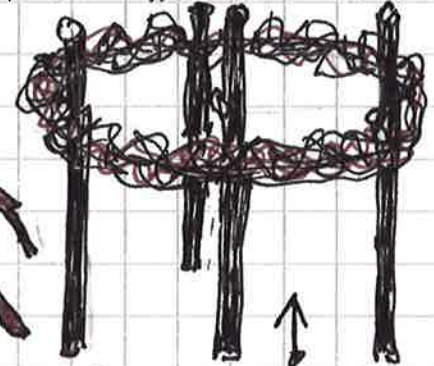
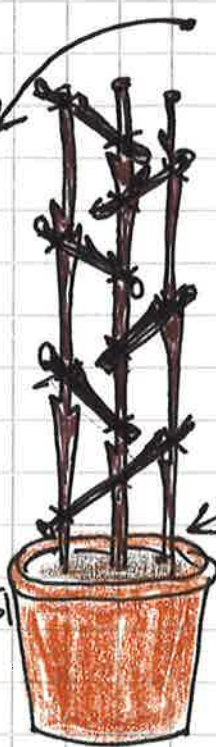
- KÖYNNÖSTUKINA

- RISUKASA-AIDAT

PUNOTTU RISUAITA
VAIKKA KAAHIA
TUKEMAAN

RISUKRANSSSI
TEHTY SUORAAN
ÄMPÄRIN YMPÄ-
RIKKE SOMISTEESI
JA KASVILLE
TUEKSI

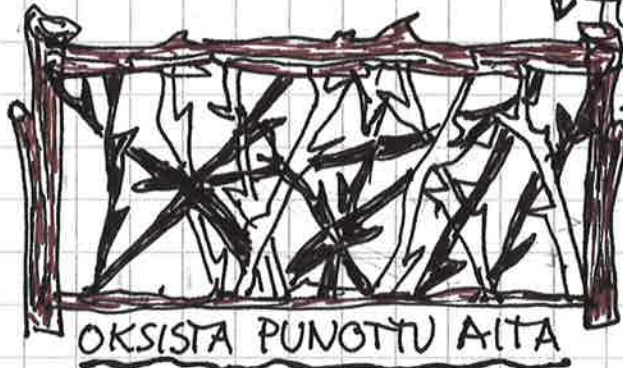
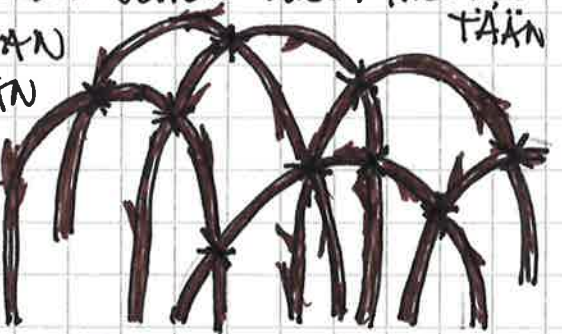

RAUTALANKAREHIKKO
JOHON RISOT KIERRE-
TÄÄN

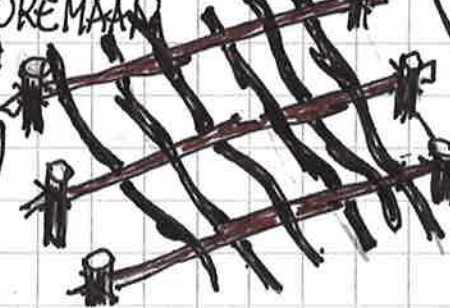

• KAARET
UPOLETAAN
MAAHAN

• PITKIT-
TALSTUET
SIDOTAAN
NARULLA

OKSISTA PUNOTTU AITA

PUNORUNGOISTA TEHTY AIDANNE

KLIMÄÄRÄINEN HIEKKA, SORA JA KIVET PUUTARHASSA

TEE PUUTARHA-
HUONEEKSI
JAPANILAINEN
RAKENNE
JOSSA HIEKKA,
SORA JA KIVET
PÄASEVÄT
OIKEUKSIINSA.

HIEKKA VOI
LISÄTÄ KASVU-
ALUSTAA, JOHNOIN
SE LISÄÄ MAAN
LÄMPÄISEVYYTTÄ
TALVENKESTÄVYYS
PARANEE
KUN VESI EI JÄÄ
SELSOMAAN

KARAT PERENNAT
HUOTYVAT, KUN
JUURENNISKAAN
LAIHTAA HIEKKA
(MYÖS KÄRRÖT)

SORAA
KÄYTTÄVIKSI
SEKÄ KASVULAJOJEN
YMPÄRISTÖ PYSY-
SIISTINÄ JA LÄMPÄISEVÄNÄ,
KUN SEN KATTAA
SORALLA.

JOS TONTILLA ON PALJON KIVIÄ, NIIN
NIIKÄ EIKANNATA KÄRRÄTÄ POIS.

VOI TEHDÄ:

PENGERRYRSIÄ

KOHOPENKKEJÄ

KIVIKKOALUE

KÄYTTÄVIÄ PÄÄLYSTÄÄ

PENKIN REUNUKSIA

ISTUIN KIVIKSI (ISOT KIVET)

KATSEEN VANGITSIJAKSI

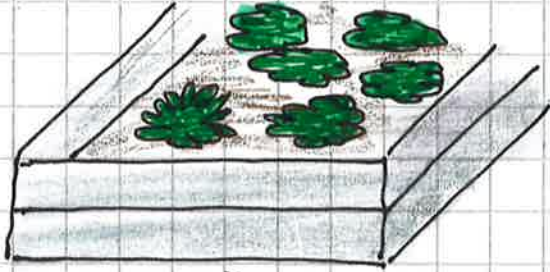
TASAAVAT
LÄMPÖÄ

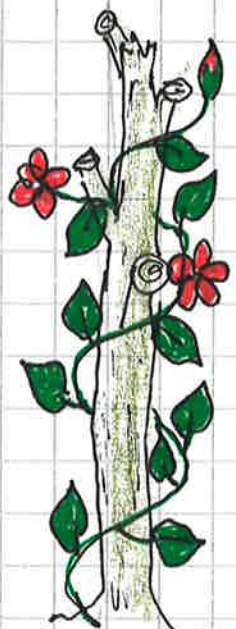
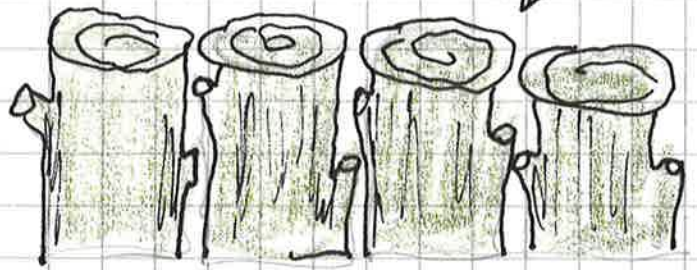
LAUDAT JA PÖLKIT SOPIVAT MONEKSI

- LAUDANPALAT JA PUUPÖLKIT OVAT OIVALLISTA MATERIAALIA PUUTARHASSA.
- MIEHKUVUUS ON VAIN RAJANA!

- ISTUINPALEIKSI NUOTIOILLE
- LASTEN "TEMPPURADAKSI"
- PENKIN REUNOIKSI ↓

- LAVANREUNURSIKSI
- KOTTOPENKIN REUNAKSI

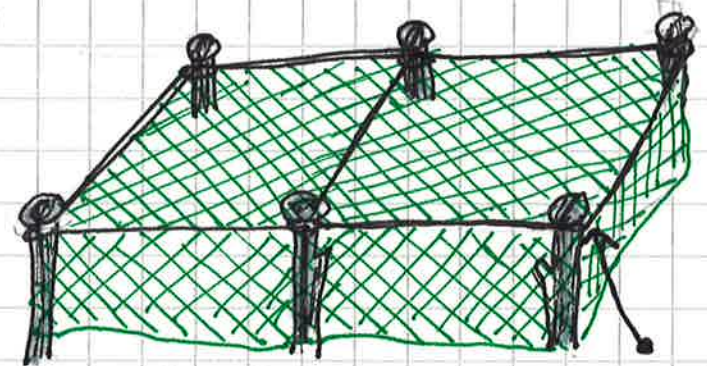

KUOLLEET PUUT JÄTETÄÄN PYSTYYN

- KÖYNNÖSTUEKSI
- LAHOPUUKSI ÖTÖKOILLE LISÄÄMÄÄN PUUTARHAN MONIMUOTOISUUTTA!

"PÖLKKYPENKKI" VAIKKA YRTEILLE

↑ TUKIPIIUT NARUKEHKOLLE JOHON RASTASVERKKO TUETAAN ESIM. MANSIKOILLE.

- LAUDOISTA VOI RAKENTAA
- LINTULAUTOJA JA
- HYÖNTELSHOTELLEJA

SAMMAK

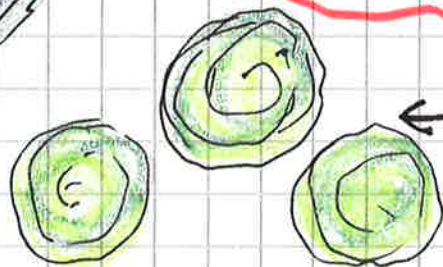
- JAKAA MIELIPITEITÄ! SITÄ ON YRITETTY SAADA POIS PUUTARHASTA JO VUOSIKYMMENIEN AJAN
- NYT ON HUOMATTU SAMMAKEN ARVO, JOTEN SILLÄ ON PAIKKANSA PIENESSÄKIN PUUTARHASSA.
- SAMMAKEN KERAÄMISEEN TARVITAAN MAANOMISTAJAN LUPA!

SAMMAK LISÄÄ

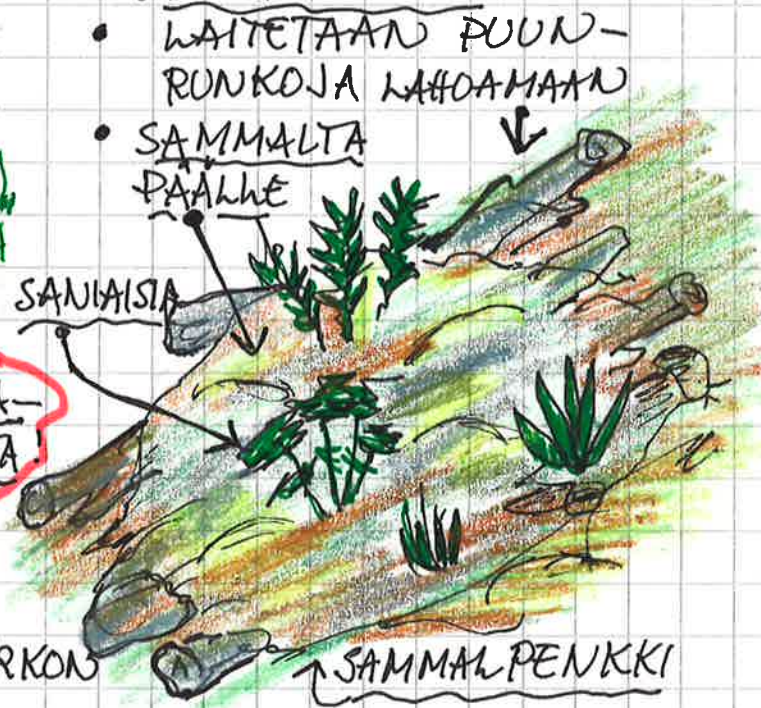

- MONIMUOTOISUUTTA
- HELPPOHOITOISUUTTA (OIKEASSA PAIKASSA)
- KOSTEUDEN SAIKYMISTÄ
- MAAN HAPPAAMUUTTA

• EI KESTÄ RUUSASTA TALLA-MISTA

SAMMAK PENKIN POHJALLE

LISÄÄ IDEOITA HYÖDYNNETTÄVÄKSI PUUTARHASSA

PUIDEN LEHDET

• PEHMEÄT LEHDET VOI JÄTTÄÄ PUIDEN JA PENSAIDEN JUURELLE

• SILPUTTUNA RUOHON-LEIKKURILLA

• KOMPOSTIIN KERROK-SIITAIN

• ARKOJEN KASVIEN JUURELLE SUOJAKSI

• MULLOKSEN KATTEEKSI KASVIMAALLE

• MUSTAAN SÄKKIIN MAATUMAAN

- SÄKKIIN REIKIÄ } ILMAS-
- MUKAAN HIEKKAA } TOITUV
- UREA TAI KOMPOSTI-HERÄTETTÄ VOI LISÄTÄ.
- KEVÄÄLLÄ VOI JATKAA KOMPOSTOINTIA, TAI LAITTAÄ PUOLIKSI PALANEET LEHDET KATTEEKSI

RUUKKIJEN MULLAT HYÖDYKSI

• LAITA MULLA

- KUKKAPENKKEIHIN
- VIJELYLAATIKOIHIN
- PENSAIDEN JUURILLE

LISÄÄMÄÄN HUMUSTA

- JUURAKOT VOI PILKKOAA MYÖS, NE MAATUVAÄT MULLAKSI, KEVÄÄSEEN MENNESSÄ (KOSTEANA JUURAKOT ON HELPOMPI PILKKOAA!)

• TAUTI- JA TUHO LAIS-

VAPAAT KESÄKUKKA-MULLAA, VOI MYÖS JÄTTÄÄ RUUKKIJEN POHJALLE ODOTTAMAAN SEURAAVAA KESÄÄ.

- PIHARUUKKIJEN KESÄKUKKIJEN OLOSUHTEISIIN JÄLKEEN, VOI SYYSISTUTUKSET JA TARKHURIN TEHDÄ SAMAN MULLAAN! TÄPOIHIN!

SIEMENET JA PISTOKKAAT SEKÄ JAKOPALAT

ON HYVÄ LISÄ PUUTARHAN - HOIDOSSA

• VAATII HUUKAN VIITSELIÄISYTTÄ ..

- KERÄTÄ SIEMENIÄ
- JAKAA TAIMIÄ
- OTTAA PISTOKKAITA

• ON EKOLOGISTA, KUN EI TARVITSE

• TUOTTAA TAIMIÄ JA SIEMENIÄ ULKOMAILTA

• OVAT TOTTUNEET PUUTARHAN